

Lunds universitet
Institutionen för kommunikation och medier
Journalistik
Handledare: Jimmy Vulovic
2021-01-14

Ale Jönsson Leijon
Erik Ottosson
JOUK10

“Vi förlorar mot ett sämre lag”

En kvalitativ innehållsanalys av nätbaserad rapportering kring svenska lags insatser i Europa League-kval 2010, 2015 och 2020.

Abstract

Den här studien består av en kvalitativ innehållsanalys där två svenska mediers tidningsrapportering kring svenska fotbollsklubbers förluster i Europakval analyserats. Vidare har undersökningen tittat på hur motståndaren i rapporteringen porträtteras. Materialet avgränsades till nyhetsartiklar under tre nedslag i tid, 2010, 2015 och 2020. Det teoretiska ramverket består av Entmans teorier om “framing”, “habitual schemas” och “cultural congruence”, tillsammans med begreppet “den andre” hämtat från Said. Resultatet visar att tre huvudsakliga inramningar går att se i analysen av materialet. Inramningarna är följande: vinst-trots-förlust-inramningen, konfliktinramningen och utomstående-orsak-inramningen. “Den andre” porträtteras i rapporteringen på ett stereotypt sätt, då artiklarna i stort präglas av en ensidig rapportering, där svenska tränare och spelare ofta får kritisera motståndare utan att den andra sidan får komma till tals.

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	4
1.2 Syfte och frågeställningar	5
2. Tidigare forskning	5
3. Metod och material	9
3.2 Kvalitativ innehållsanalys	9
3.3 Material	11
3.4 Urval	12
4. Teori	13
4.2 Framing	13
4.3 Den andre	15
5. Analys och resultat	16
5.1 Vinst-trots-förlust-inramning	17
5.2 Konfliktinramning	21
5.3 Utomstående orsak-inramning	26
5.4 Förändring över tid, jaget och laget	30
5.6 Synen på den andre speglar jaget och laget	33
5.7 Fotbollsjournalistik, konflikt och den andre	35
6. Diskussion	36

1. Bakgrund

Varje år väntar fotbollsfrälsta svenskar med spänning på sommarmånaderna. När juli går in i augusti kliver fyra svenska lag in i kvalet till det europeiska cupspelet. Sedan HIF tog sig till gruppspel genom en målvaktsparad på San Siro 2000 har emellertid svenska lag lyst med sin frånvaro när gruppspelen ska lottas. Det finns undantag, som Malmö FF:s avancemang till Champions League 2014 och 2015, eller Östersunds FK:s europaäventyr 2017. Allt som oftast har dock svenska klubbars försök att nå de åtråvärda prispengarna i gruppspelen i Europa ger, slutat i moll. Oavsett sportslig utgång fylls sportsidorna av analyser, matchtexter och segerrusiga eller bittra intervjuer efteråt. Varje sommar återkommer också debatten om varför svenska lag misslyckas, eller vid enstaka fall lyckas, kvalificera sig.

I Europa League-kvalet drabbar klubbar från kontinentens alla hörn samman. Svenska lag ställs ömsom mot amatörer från Gibraltar, ömsom mot mångmiljonärer från Spanien. Under sommarmånaderna sker på så sätt veckovisa möten med andra fotbollskulturer, där en utländsk klubb under 90 minuter utgör motståndaren. Det här skulle man kunna förstå i termer av ett naturligt konfliktnarrativ, där den sportsliga tävlingen och mötet mellan olika länders klubbar skapar en uppdelning i ett vi och dem. I en sådan här kontext förefaller Edward Saids begrepp om "den andre" utgöra ett intressant teoretiskt redskap för att kunna åskådliggöra hur motståndarna porträtteras i medierapporteringen, och samtidigt kasta ljus över hur det svenska "fotbollsjaget" kontrasteras mot "den andre".¹ En studie som berör konfliktnarrativ och "den andre" är "Manufacturing conflict narratives in Real Madrid versus Barcelona football matches" av Hibai Lopez-Gonzalez, Frederic Guerrero-Sole och Richard Haynes.² Artikelförfattarna gör en diskursanalys av konfliktnarrativen i medierapporteringen kring El Clasico, rivalmötet mellan

---

¹ Said, W., Edward. *Orientalism*. Penguin Books Ltd: London, 2003. s.13-57

² Lopez-Gonzalez, Hibai, Frederic Guerrero-Sole och Richard Haynes. "Manufacturing Conflict Narratives in Real Madrid versus Barcelona Football Matches." *International Review for the Sociology of Sport* 49, no. 6 (December 2014): 688–706.

Barcelona och Real Madrid. Författarna använder konfliktnarrativ som det övergripande temat för att analysera materialet, men fokuserar mer specifikt på att analysera vad man kallar för “main characters” i materialet. I likhet med hur Gonzales, Guerrero-Sole och Haynes artikel finns anledningar till att snäva in den här undersökningen än mer, inom ramen för konfliktnarrativet. All sport innehåller en dikotomi mellan vinst och förlust. I synnerhet kvalet till de europeiska cuperna, där skillnaden mellan vinst och förlust mäts i miljonbelopp. Därav utgör misslyckandet och förlusten mot “den andre” ett relevant undersökningsområde. Vår undersökning syftar till att undersöka konfliktnarrativ inom fotbollen, närmare bestämt i en kontext kring svenska klubbblags Europa League-kval.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att undersöka medierapporteringen om svenska fotbollsklubbar och deras respektive motståndarlag i Europa League-kval. Detta görs genom att studera hur svensk press väljer att rama in de svenska lagens förluster. Följande frågor ställs: Hur inramas de svenska klubbarnas insatser i förhållande till de utländska motståndarlagens insatser i Europa League-kval mellan åren 2010-2020? Har det skett någon förändring i rapporteringen under denna tid och hur porträtteras “den andre” i rapporteringen?

2. Tidigare forskning

Forskningsöversikten som följer innehåller en presentation av studier som berör de två teoretiska begreppen framing och den andre, medierapportering kring fotboll, eller tangerar båda delar. Ett urval av forskning som kan ringa in fältet är följande:

Entmans vetenskapliga undersökning *Projections of power: framing news, public opinion, and U.S. foreign policy* är ett centralt verk när det kommer till framing, och kommer användas för att ringa in vår studies läge i förhållande i fältet. I boken studerar Entman hur den amerikanska pressen samspelar med och/eller kontrasterar de amerikanska myndigheternas och Vita Huset utlåtanden om flera amerikanska utrikespolitiska konflikter i historien; från Kalla Kriget till

Irakkonflikten -03. Entman använder både kvalitativ och kvantitativ innehållsanalys när han analyserar den amerikanska pressen och i kombinerar sin definition av “framing” tillsammans med begrepp som “Habitual schemas” och “Cultural Congruence” vilka inbegriper hur en “frame” eller porträttering av verkligheten tas emot av publiken. Dessa begrepp samspelar med varandra; överensstämmer porträtteringarna av de utrikespolitiska konflikterna med läsarnas “Habitual schemas” (vanemässiga lässcheman) och de rådande politiska och kulturella värderingarna i samhället (“Cultural Congruence”) tar publiken lättare till sig informationen. Under kalla kriget var det kulturellt kongruent med negativ och alarmistisk rapportering om den gemensamma sovjetiska fienden förekom sådan rapportering ofta. Entman undersöker till exempel i ett avsnitt av sin studie rapporteringen från när Sovjet sköt ner Korean Airlines passagerarplan -83, vilken orsakade 269 människors död, och jämför med en incident -88 när ett iranskt passagerarplan sköts ned av den amerikanska flottan och 290 personer omkom. Trots att företeelserna var liknande och att båda föranleddes av liknande militära misstag fick KAL-incidenten större plats i amerikansk media; ungefär dubbelt så mycket utrymme som Iran-Air-incidenten. KAL-incidenten betonades av “murder”-frames; man framhävde helt enkelt incidenten som en brutal krigshandling och massaker (trots att militära undersökningar redan tidigt tydde på att nedskjutningen verkligen var ett misstag vilket berodde på tekniskt fel och strul med kommunikation från Sovjets sida). När Kalla Kriget tog slut blev amerikanskt ingripande i konflikter utrikes svårare för administrationen att rättfärdiga och ledde då till ett friare amerikansk pressväsende då samhället inte var enat mot en gemensam fiende.³ Entman menar att Kalla Krigets slut på så sätt innebar ett paradigmskifte för den amerikanska pressen.

En studie som berör specifikt fotboll och framing är: “The Football dream of a Sleeping Dragon: Media Framings, East–West Geopolitics and the Crisis of the Chinese Men’s National Team” skriven av Zheng Liu, Ryan Chen och Joshua I. Newman. Studien består av en komparativ undersökning av hur kinesisk landslagsfotboll porträtteras i kinesisk kontra internationell media och är skriven med en förankring i Kinas politiska expansion. Artikelförfattarna använder kvalitativ innehållsanalys av 65 kinesiska och 61 internationella artiklar - urvalet utgörs av både webb och print från första februari 2015 till 28 februari 2019 vilket kännetecknar en period av

---

³ Entman, Robert M. *Projections of power: Framing news, public opinion, and US foreign policy*. University of Chicago Press, 2004.

tumult på den internationella politiska arenan med stora politiska konflikter mellan öst och väst när Kina expanderar på den världspolitiken arenan och "Chinese Communist Party" (CCP) implementerar nya reformer som satsar på att den inhemska landslagsfotbollen ska bli av världsklass. Studiens resultat visar på en skillnad mellan hur kinesisk media rapporterar om landslaget jämfört med utländsk media. Kinesisk media var mer benägna att rapportera om den sportsliga insatsen och fotbollens plats i den kinesiska kulturen. Utländsk media tenderade istället att framhäva den politiska aspekten då kinesiska landslag finansieras av en auktoritär regim och det kan råda olika uppfattningar om Kinas auktoritära styre i västvärlden (framför allt i USA).⁴

I artikeln "Manufacturing conflict narratives in Real Madrid versus Barcelona football matches" undersöker forskarna Hibai Lopez-Gonzalez, Frederic Guerrero-Sole och Richard Haynes huruvida de kulturella motsättningar som uppstår mellan spanjorer och katalaner i samband med El Clásico beror på sportjournalisternas rapporteringar. Genom kvantitativ innehållsanalys av fyra nätbaserade spanska tidsskrifter (två Madrid-baserade, två Barcelona-baserade) undersöker forskarna hur den pressen stegvis trappar upp konfliktnarrativet inför match genom att porträttera motståndarlaget med nyckelspelare som främmande eller i termer av "den andre". Konflikten trappas upp i tre steg; klassiska citat för att sätta matchen i en historisk kontext som övergår i mer direkta konfrontationer inför matchen för att till sist utmynna i summeringar efter matchen där den förlorande sidans nyckelspelare målas upp som antihjältar och den vinnande sidans motsvarigheter som hjältar. Förlustnarrativet verkar vara mer framträdande efter matchen. Forskarna menar att kulturella motsättningar mellan spanjorer och katalaner vid El Clásico beror det inte på den spanska pressens ramar eftersom dessa handlar mer om kändiskultur och fotbollsspelare som citeras istället för motsättningar. Forskarna diskuterar dock vidare att kontroverser kan uppstå även inom sportjournalistiken då kontentan av sportjournalistiskt material är tävling vilket i sig är konflikt.⁵

---

⁴ Liu, Zheng, Ryan Chen, and Joshua I. Newman. "The football dream of a sleeping dragon: Media framing (s), east-west Geopolitics, and the crisis of the Chinese men's national team." *Communication & Sport* (2019): 2167479519852141.

⁵ Lopez-Gonzalez, Hibai, Frederic Guerrero-Sole och Richard Haynes. "Manufacturing Conflict Narratives in Real Madrid versus Barcelona Football Matches." *International Review for the Sociology of Sport* 49, no. 6 (December 2014): 688–706.

En artikel som exemplifierar hur begreppet “den andre” använts i studier av fotboll är “Football and Stereotypes: Narratives of Difference between Argentina and Brazil” av Pablo Alabarces. Alabarces inspireras av Edwards Saids tankar om “otherness” för att undersöka hur narrativ kring fotboll i Argentina och Brasilien konstrueras. I artikelns resultat argumenterar Alabarces för att fotboll fyller en stor roll i både de argentinska och brasilianska kulturerna, och att fotbollen blir en central punkt för skapandet av narrativ kring den nationella identiteten. Alabarces menar att narrativ som framkommer är “tropicalism” och “Europeanism” som ingår i ett byggande av nationell identitet. Studien utgör ett exempel på hur Saids begrepp kring “den andre” används i en liknande kontext som vår undersökning, det vill säga i en analys av rapporteringen kring fotboll. I likhet med vår studie frångår Alabarces den klassiska användningen av “den andre”, som ursprungligen användes i en teoretisk ram av Saids orientalism och postkolonialism.⁶

Som forskningsöversikten visar är det inte mycket som skrivits om framing och den andre i en svensk fotbollskontext. Framing och sport i allmänhet, och fotboll i synnerhet förefaller dock vara ett väl beforskat område. I det avseendet placeras vår studie in i en teoretisk tradition av att kombinera sport och framing, vilket också möjliggör jämförelse mellan vår studies resultat och den tidigare forskningen.

En kombination som förekommer frekvent är kvalitativ innehållsanalys och framing. Till skillnad från vår studie, visar forskningsöversikten en tendens att använda både kvantitativ och kvalitativ analys tillsammans med framing. Genom att finkamma materialet genom Edward Saids perspektiv om den andre är vår förhoppning att denna undersökning kan bidra med något nytt inom forskningsfältet. En längre diskussion om vårt val kring att enbart tillämpa kvalitativ innehållsanalys följer i metodavsnitten.

Förhoppningen är att genom att tillämpa framing på materialet om svenska fotbollsklubbar i Europaspel, kunna bidra med ny kunskap om ett i sportmedia ständigt återkommande ämne, som

---

⁶ Alabarces, Pablo. "Football and Stereotypes: Narratives of Difference between Argentina and Brazil." *Bulletin of Latin American Research* 37.5 (2018): 553-566.

förefaller vara relativt outforskat. I likhet med de ovan listade artiklarna finns också möjligheter att synliggöra mönster kring föreställningar och inställningar, i detta fallet kring rapporteringen om svensk fotboll kontra utländsk.

3. Metod och material

För att undersöka medierapporteringen om svenska fotbollsklubbar och deras respektive motståndarlag i Europa League-kval har vi utifrån en hermeneutisk utgångspunkt med fokus på att förstå och tolka ett innehåll, valt att göra en kvalitativ innehållsanalys av ett urval artiklar i svensk press under tidsperioden: 2010, 2015, 2020.

3.2 Kvalitativ innehållsanalys

Uppsatsen ämnar att enligt hermeneutisk tradition och mer specifikt kvalitativ innehållsanalys finna underliggande mönster och teman i materialet. Som bekant betyder hermeneutik "tolkning eller tolkningslära" och är enligt Peter Dahlgren en "paraplybeteckning som samlar flera strömningar med förankring inom humaniora och med allmänna kvalitativa inriktningar".⁷

När man tillämpar hermeneutisk metod på givet material är det lämpligt att fundera kring sex aspekter. Dessa sex aspekter kan fungera som en språngbräda för vidare analys och samverkar i ett kretslopp där syftet är att utvidga analytikerns horisonter. Aspekterna utgörs av: textens mediala sammanhang, textens intentioner, den avsedda/tänkbara publiken, produktionsomständigheterna, textens uppbyggnad och samhällssammanhanget.⁸

Bryman skriver att kvalitativ innehållsanalys är en av de vanligare metoderna när man ska göra en kvalitativ undersökning av en text, och att det innefattar ett sökande efter bakomliggande teman.⁹ Bryman poängterar att processen för hur man kommer fram till bakomliggande teman

---

⁷ Dahlgren, Peter. "Vad säger medierna och vad betyder de." I: Jarlbro, G (red) *Vilken metod är bäst—ingen eller alla?* Lund: Studentlitteratur AB, 2000, 76

⁸ Ibid., 85

⁹ Bryman, Alan. *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber, 2011. s.281-298

sällan beskrivs, men att analysen av materialet vanligtvis presenteras i form av korta citat som visar de mönster som framkommit. För att ha ett tydligare och mer strukturerat tillvägagångssätt än det Bryman beskriver, har vi därför valt att även applicera Carol Rivas tematiska kodning på studien. Detta ska tillsammans med Entmans teori om framing bidra till att kunna besvara frågeställningarna.

Kvalitativ innehållsanalys syftar till att genom kodning av det utvalda materialet åskådliggöra större övergripande kategorier och till sist teman. Enligt Carol Rivas är det viktigt att läsa det utvalda materialet åtskilliga gånger för att förbättra sin känslighet eller "sensitivity" till vissa uttryck eller ämnen som verkar vara viktiga.¹⁰ Det är även nyttigt att under tiden föra anteckningar eller så kallade "memos" som kan vara till hjälp vid senare analys av materialet.¹¹ Processen mot ett resultat och en framgångsrik tematisk kodning kan beskrivas som en "zig-zag approach"; dvs man hittar olika tematiska koder och fyller på medan insamlandet av material pågår.¹² Det finns två olika vägar att gå när man kodar sitt material; "inductive coding" respektive "deductive coding"¹³. Vi menar att vi har både arbetat med induktiv och deduktiv kodning. Induktivt därför att vi har kodat löpande under tiden vi har samlat in materialet, vi har dessutom försökt vara öppna för vad materialet säger. Samtidigt, eftersom vi har en bestämd riktning i vår undersökning där vi tittar på förluster så kan kodningen även förstås som delvis deduktiv, det vill säga det finns en utgångskategori för vår analys. Även Carol Rivas menar dessa två tillvägagångssätt inte utesluter varandra utan kan kombineras för att uppnå resultat. Vi har namngett koderna efter uttryck som står i texten, en process kallad "in-vivo coding"¹⁴. Vi följde därefter Rivas rekommendationer att göra koderna mer konkreta och begripliga och därefter etablera teman.¹⁵

---

¹⁰ Rivas, Carol. "Coding and analysing qualitative data." *Researching society and culture* 3 (2012), 368.

¹¹ Ibid., 368-369.

¹² Ibid., 369.

¹³ Ibid., 368-372.

¹⁴ Ibid., 372.

¹⁵ Ibid., 376

3.3 Material

Materialet utgörs av tidningen *Aftonbladet* och sajten *Fotbollskanalen*. Valet motiveras i tillgängligheten, samt de två mediernas extensiva fotbollsbevakning. En avgränsning i tid till en tioårsperiod är också gjord, där tanken är att göra tre nedslag; 2010, 2015 och 2020. Detta för att kunna göra en jämförelse över tid. De initiala sökningarna efter material har gett ett stort antal träffar. Fler nedslag hade därför gett ett allt för stort material att bearbeta, sett till uppsatsens omfång. Då vi valt att endast inkludera artiklar från webben, blir avgränsningen mellan 2010-2020 rimlig sett till hur tidningar under den valda tidsperioden varit närvarande digitalt. Det hade visserligen varit möjligt att blicka ännu längre tillbaka tidsmässigt, men mängden webbmaterial hade sannolikt minskat. De sökningar som gjorts via mediadatabasen Media Retriever indikerar just detta, med detta minskat antal träffar 2010 jämfört med 2020. *Fotbollskanalen* grundades exempelvis 2006, vilket kan ses som ett riktmärke för när fotbollsjournalistik på nätet tog fart. Som syftet och inledningen påpekar, är undersökningen inriktad på en analys av rapporteringen kring förluster i europakvalet. När svenska lag under europaspelet eliminerats från europaspelet varierar från år till år, och vid ett par tillfällen kvalificerar sig svenska lag för grupppelet. Antalet lag som analyseras blir därför något ojämnt, då Malmö FF under 2015 respektive 2020 undvek att elimineras. Artiklarna som utgör materialet hämtas från det datum laget i fråga eliminerats, och datumet efter. Detta för att fånga in nyhetsartiklar som skrivits ungefär ett dygn efter att matchen som inneburit uttåg spelats. I media retriever har sedan sökorden bestått av lagnamnen kombinerat med en avgränsning i tid till de ovan diskuterade datumen.

Även en avgränsning kring genre har gjorts. Materialet består uteslutande av nyhetsartiklar. Som Peter Dahlgren nämner letar vi efter en "diskrepans" i materialet, det vill säga underliggande värderingar.¹⁶ I åsiktsjournalistiken skildras författarens åsikter explicit. Därför är sådan journalistik inte av intresse för oss i syftet av denna undersökning.

Analysen är strukturerad i tre steg, där det första består av en redogörelse för de ramar som i materialet kunnat skönjas. Den andra delen innehåller en analys av hur rapporteringen sett ut

---

¹⁶ Dahlgren, Peter. "Vad säger medierna och vad betyder de." I: Jarlbro, G (red) *Vilken metod är bäst—ingen eller alla?* Lund: Studentlitteratur AB, 2000, 82

över de tre tidsperioderna, och vad det är attityder och uttryck om “den andre” reflekterar. Den tredje lyfter “habitual schemas” och “cultural congruence”.

3.4 Urval

Som tidigare nämnts motiveras valet av *Aftonbladet* och *Fotbollskanalen* främst utifrån mediernas extensiva sportrapportering. Antalet artiklar uppgår till 36 stycken, varav 15 är hämtade från *Aftonbladet* och 21 från *Fotbollskanalen*. Antalet baseras på hur många artiklar som sökningar i databasen Media Retriever gett. Som diskuterats under material, har sökningarna bestått av lagnamnet, exempelvis IFK Göteborg eller Malmö FF, avgränsat till dagen och dagen efter förlustmatchen spelas. Materialet består alltså av samtliga nyhetsartiklar från *Aftonbladet* och *Fotbollskanalen* som sökningarna genererat under de valda datumen. Därför varierar antalet artiklar från respektive tidningar, helt enkelt eftersom olika antal artiklar publicerats under den valda tidsperioden. Eftersom att undersökningen tittar på hur svenska klubbar i Europa framas i Europa som ett kollektiv, och inte utgår är en fallstudie i hur enskilda lag porträtteras, utgör *Aftonbladet* och *Fotbollskanalen*s rikstäckande bevakning också en god grund för att besvara frågeställningarna. En jämförelse mellan rikstäckande press och lokaltidningar hade på så sätt visserligen också kunnat synliggöra frames och mönster kring svenska klubbar i Europa, men samtidigt krävt en annan ansats till undersökningen. På ett liknande sätt hade det varit möjligt att inkludera andra kvällstidningar, exempelvis Expressen i urvalet. Även en undersökning av dagspress, eller en jämförelse mellan dagspress och kvällspress hade utifrån ämnet och frågeställningarna varit fullt genomförbara. Flera dagstidningar har dock en betydligt mindre sportbevakning i jämförelse med *Aftonbladet* och *Fotbollskanalen*. Svenska Dagbladet lade exempelvis ner sin sportredaktion 2012.¹⁷ *Dagens Nyheter* har en något större sportbevakning, men fokuserar primärt på stockholmsklubbarna Djurgården, AIK och Hammarby i sin fotbollsrapportering. Andra stora dagstidningar, såsom *Göteborgs-Posten* och *Sydsvenska Dagbladet* har ett liknande lokalt fokus. Uppsatsens omfång, den kvalitativa ansatsen och de valda mediernas extensiva bevakning utgör alltså de huvudsakliga argumenten för valet av materialet. Syftet med uppsatsen är inte heller att ta reda på en representativ bild av rapporteringen kring klubbarna. Istället är förhoppningen att genom en analys av materialet

---

¹⁷ <https://www.svd.se/ft-ska-producera-svds-sportsidor>

kunna urskilja frames som i sin tur kan tyda på större mönster i bevakningen kring lagens insatser.

4. Teori

För att kunna tillämpa den kvalitativa innehållsanalysen på vårt utvalda material kommer vi använda oss utav Robert M. Entmans teorier om framing i syfte att åskådliggöra de aspekter av nyhetsrapporteringen som man valt att framhäva.¹⁸ Vidare kommer vi använda oss utav begreppet “den andre”, som bygger på Edwards Saids teoretiska ramverk. Istället för att undersöka västvärldens bild av orienten, som Said ursprungligen använde “den andre” för att göra, applicerar vi begreppet på ett sportjournalistiskt material kring europeiska klubbblagsmatcher. Som den tidigare forskningen visar, placeras vår studie in i en tradition av att undersöka medierapportering genom “den andre”.

4.2 Framing

Det teoretiska ramverket för vår studie består huvudsakligen av begreppet framing, i kombination med begreppet “den andre”. Som tidigare nämnts i diskussionen kring tidigare forskning, är Robert M. Entman en förgrundsgestalt inom framing. Entman kritiserar den löst definierade användningen av framing, men konstruerar samtidigt en egen definition av framing som är tydligt inriktad på att analysera politik och makt. I vår studie har vi därför tänkt att använda oss av den bredare definitionen av framing, som Entman också diskuterar. I sin bok *Projections of Power: Framing News, Public Opinion and U.S. Foreign Policy* skriver Entman om en standarddefinition av framing: “A review and synthesis of the research literature yields the following stab at a standard definition of framing: selecting and highlighting some facets of events or issues, and making connections among them so as to promote a particular

---

¹⁸ Entman, Robert M. *Projections of power: Framing news, public opinion, and US foreign policy*. University of Chicago Press, 2004.

Entman, Robert M. “Framing: Toward clarification of a fractured paradigm.”1993.

interpretation, evaluation, and/ or solution.”¹⁹ Det vill säga; porträtteringar av verkligheten väljs ut för att framhäva särskilda detaljer av företeelser eller händelser för att framhäva en viss tolkning av verkligheten och presentera utvärderingar eller lösningar.

I analysen av vårt material kommer vi alltså att leta efter ord eller meningar som sticker ut eller utgör ett mönster. Ord eller meningar som genom sin förekomst lyfter ett specifikt tema eller vinkel. I “Framing, Toward Clarification of a Fractured Paradigm” ger Entman en än mer specifik definition av framing som begrepp : “Framing essentially involves *selection* and *salience*. To frame is to select some aspects of a perceived reality and make them more salient in a communicating text,...”.²⁰ Materialet kommer således att analyseras och läsas i jakt på det som är “salient”, alltså det som i en text upphöjs, för att sedan kunna tematiseras som frames.

I Entmans studie utvecklar forskaren även begrepp som han kallar “Habitual schemas” och “Cultural Congruence”. Dessa begrepp är teoretiska argument som beskriver hur och varför vissa ämnen inte diskuteras eller porträtteras i amerikansk press. Om nyheten porträtteras på ett sätt som är kulturellt vedertaget får den ofta större genomslagskraft och acceptans hos läsarna. Den bidrar inte till kognitiv dissonans och det är då lättare för publiken att ta till sig informationen.²¹

En studie av hur fotbollsklubbar porträtteras i media skiljer sig avsevärt från att analysera framing av amerikansk utrikespolitik. De vitt skilda undersökningsområdena gör att en del av Entmans teoretiska ramverk som inriktar sig på politik är svåröversädd på en fotbollskontext. Entman använder bland annat statsvetenskapliga/mediekommunikativa teorier som “Hegemony” och “Indexing” för att djupare analysera hur amerikanska administrationen styr den amerikanska pressens porträtteringar och i längre utsträckning gemene mans uppfattningar om utrikespolitiska händelser.²²

---

¹⁹ Entman, Robert M. *Projections of power: Framing news, public opinion, and US foreign policy*. University of Chicago Press, 2004.

²⁰ Entman, Robert M. *Framing: Toward clarification of a fractured paradigm*. 1993.

²¹ Entman, Robert M. *Projections of power: Framing news, public opinion, and US foreign policy*. University of Chicago Press, 2004.

²² Entman, Robert M. *Projections of power: Framing news, public opinion, and US foreign policy*. University of Chicago Press, 2004.

Vår studie ämnar att undersöka mediernas porträttering av svenska fotbollsklubbers insatser i Europa League-kvalet i svensk press under en och vissa teorier relaterade till den amerikanska politiken är därmed inte applicerbara och har valts bort. Just därför tillämpas den tidigare diskuterade definitionen av framing. I den här studien kommer framing att konsekvent översättas till ramar in/inramas eller porträtteras.

4.3 Den andre

Begreppet "den andre" är hämtat från Edward Saids teoretiska bygge kring orientalismen, men appliceras i den här studien i ett annat sammanhang. Den mest betydande definitionen av orientalism är att den konstruerar binära olikheter, en uppfattning om ett vi och dem. Den utomeuropoeiska är "den andre" och därigenom självaste antitesen till västerlänningen. Teorin är om "den andre" kan dock appliceras på andra sätt när man pratar om ett vi och dem. Enligt Said kan det även appliceras på institutioner och andra maktstrukturer där den vita mannens sätt att dominera genom arrogans och maktspråk påverkar organisationen.²³ I vår uppsats applicerar vi snarare detta perspektiv på rapporteringen kring matcher i Europa League-kval och vi resonerar då följande: svensk sportjournalistik är en institution och "den andre" i vårt fall utgörs av motståndarlaget som potentiellt sett påverkas av ett fördomsfullt språkbruk. "Den andre" kan även innefatta personer inom det egna laget som avviker från normen och således möjligtvis ses på genom mer fördomsfulla glasögon.

En av grundstenarna i Saids teoretiska bygge, är tanken om att skapandet av den egna identiteten görs genom distansering och avståndstagande till "den andre", en process som Said kallar för "othering", vilket generellt och i den här uppsatsen översätts till "andrefiering". Said menar att det i "andrefieringen", där vad som konstituerar "den andre" uttrycks och tydliggörs, reflekteras vad "jaget" är och bör vara. "Andrefiering" som teoretiskt begrepp går att applicera på allt från klass till kön, men utmynnar alltid i att "den andre" betraktas och beskrivs negativt. Resultatet blir att de attribut, tankar och kulturella företeelser som kopplas till "jaget" framhävs när de jämförs med det "den andre" står för. Said använder sig dock av begreppet "den andre" i ett särskilt sammanhang, vilket innefattar ett tankesätt där ett europeiskt "jag" upphöjs och på

²³ Said, W., Edward. *Orientalism*. Penguin Books Ltd: London, 2003. s.13-57

många sätt förstärks, när det sätts i relation och jämförs med orienten. Enligt Said existerar inte orienten av sig självt som ett autonomt koncept, utan är en skapelse av väst, vilket underblåser stereotyper och förstärker en europeisk hegemoni.²⁴ Som den tidigare forskningen visar, går “den andre” och Suids teoretiska ramverk att applicera i andra fält och på andra kontexter.

Enligt medie-och-kommunikationsvetaren Simon Cottle påverkar medietexter hur mediekonsumenterna konstruerar en uppfattning om den andre i form av motsatspar som exempelvis normalt – avvikande, insiders – outsiders och vi och dem.²⁵ Vad som utgör den andre är inte givet utan skapas i mötet mellan text och läsare.^{26 27} Således utgör idrottsliga evenemang, och i synnerhet internationella tävlingar mellan fotbollsklubbar från olika länder, ett intressant undersökningsobjekt att applicera begreppet “den andre” på. Som nämntes i introduktionen, finns en naturlig spänning mellan det egna laget och motståndaren, en spänning som är inbyggd i sportens mekanismer. Utöver det finns ytterligare ett spänningsfält, nämligen det mötet mellan olika kulturer som internationella cupspel frambringa.

5. Analys och resultat

Under vår analytiska process har följande inramningar synliggjorts: Vinst-trots-förlust, Konflikt samt Utomstående orsak. Dessa inramningar presenteras nedan med hjälp av citat ur materialet. Inramningarna förstås med hjälp av begreppet “den andre”. Därefter följer en redogörelse för hur medierapporteringen kring svenska lags kvalmatcher över tid (2010, 2015, 2020) sett ut, och vad rapporteringen om “den andre” säger om jaget och laget.

---

²⁴ Said, W., Edward. *Orientalism*. Penguin Books Ltd: London, 2003. s.13-57

²⁵ Cottle, Simon. *Mediatized conflict: Developments in media and conflict studies*. McGraw-Hill Education (UK), 2006.

²⁶ Cottle, Simon. *Ethnic Minorities and the Media: Changing Cultural Boundaries*. Open University Press. 2000

²⁷ Fabian, J. *Time and the Work of Anthropology. Critical Essays 1971–1991*. Harwood Academic Publishers. 1991

5.1 Vinst-trots-förlust-inramning

När man skriver om svenska lag i Europa League-kval framhäver man ofta den svenska insatsen som bra eller bättre än den faktiskt var om man jämför med matchresultatet. Även rapporteringen inför matcher visar ibland tendenser på att framhäva det svenska laget som bättre när resultaten talar emot det. Det ska inte glömmas bort att detta självfallet kan bero på bakomliggande faktorer; att man skriver till en viss publik (svenska fotbollsfans) som så klart inte bara vill höra det negativa och kanske vill upprätthålla en viss kultur inom sportjournalistiken där svenskt (icke-cyniskt) spel anses vara lite finare. I materialet finns en brist på att höra med den andra sidan; man får ofta bara höra svenska spelare eller tränares åsikter vilket självfallet bidrar till att artikeln skrivs på ett visst sätt och att vissa aspekter framhävs. Detta är något som man märker av i både *Fotbollskanalens* och *Aftonbladets* rapportering. Rapporteringen förefaller inte i alla lägen vara neutral och när motståndarlaget borde få uppmärksamhet för sina insatser framhävs istället den svenska (ofta något undermåliga) insatsen.

Temat vinst-trots-förlust ser vi redan 2010 i *Aftonbladets* artikel "IFK hyllades trots förlusten".²⁸ Artikeln beskriver hur IFK Göteborg hyllas av publiken trots den totala förlusten mot AZ Alkmaar med 1-2. Citat som framhävs är till exempel från tränaren Jonas Olsson: "Vi gjorde en bra match men vi tog inte reda på chanserna".

IFK vann matchen men förlorade totalt sett då det var ett returmöte. Författaren till artikeln beskriver i ingress: "Tobias Hysén brände ett friläge och Hannes Stiller öppet mål när laget, trots en riktigt bra insats, föll med 1-2 totalt".

Om man tittar på siffrorna och statistiken var det kanske inte en riktigt bra insats (i alla fall kollektivt sett), som journalisten ändå porträtterar insatsen som. Stefan Selakovic, som faktiskt stod för matchens enda mål, får mindre uppmärksamhet i artikeln vilket förefaller något märkligt. Journalisten skriver i ingress: "Stefan Selakovic skapade spänning med en drömträff..." Senare i brödtexten skriver han: "Efter 67 minuter skapade också Stefan Selakovic

---

²⁸ Brenning, Patrik. "IFK hyllades trots förlusten", *Aftonbladets* hemsida, 2010-08-05. (Hämtad 2020-10-06)

rejäl nerv i matchen. 33-åringen fick en dålig rensning rakt i gapet och placerade in bollen med ett snyggt vänsterskott från straffområdeslinjen.”

I *Aftonbladets* artikel från 2010 beskrivs mötet mellan AIK och Levski Sofia.²⁹ AIK-spelaren Kenny Paveys stolpskott framhävs som matchens höjdpunkt. Detta trycks på i både rubrik och ingress. Rubriken “Pavey millimeter från att bli hjälte“ lovar mycket. I ingress skriver man:

“AIK var bara millimeter från att få en bra start på Europa League-kvalet mot Levski Sofia. Men Kenny Paveys kanon gick i stolpen och nu får regerande svenska mästarna det svårt i Bulgarien efter dagens 0–0-resultat.

– Vi kom upp i en bra nivå i dag och har absolut ingenting att skämmas för, säger tränare Alex Miller.”

Att framhäva pratminuset från tränare Alex Miller gör att rapporteringen faller in i en vinst-trots-förlust-ram om hur journalisten ser på svenskt spel kontra utländskt. Trots ett undermåligt resultat framhävs det att vi har ...”ingenting att skämmas för”. AIK:s spel framhävs vidare i brödtexten som mer aktivt och energiskt medan bulgarernas framhävs som fullt och cyniskt; “Levski hittade in i matchen och taktiken var väldigt tydlig, vi pratar ingen fin fotboll.” Vad som menas med “ingen fin fotboll” definieras ej i artikeln. Fin fotboll definieras underförstått genom Kenny Paveys drömskott som “gick väldigt tätt utanför stolpen”.

I en artikel från *Fotbollskanalen* skriver man inför match om mötet mellan AIK och bulgariska Levski att man är nöjd med lottningen.³⁰ Samtidigt framgår det i artikeln att AIK-profilen som uttalar sig (Nils-Eric Johansson) “inte har någon större koll på Levski” enligt författaren till texten. I följande pratminus uttalar sig Nils-Eric Johansson: “Det kunde ha varit mycket värre.” Och senare i artikeln: “Nej, det är bara ut och köra.” Intrycket man får av rapporteringen är att vinst mot Levski väntar men det visar sig samtidigt att man inte har någon vidare koll på motståndarlaget.

---

²⁹ Gustafsson, Therese och Leifby, Marcus. “Pavey millimeter från att bli hjälte”, *Aftonbladets* hemsida, 2010-08-19. (Hämtad 2020-10-06)

³⁰ Hildén, Christian. “AIK-profil nöjd med Levski: Kunde varit mycket värre”, *Fotbollskanalens* hemsida 2010-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

Mönstret av vinst-trots-förlust-frames fortsätter år 2015 och ett tydligt exempel på detta är artikeln från *Fotbollskanalen* titulerad; “Bjärsmyr: Vi förlorar mot ett sämre lag”.³¹ I rubrik, ingress och brödtext inramas IFK Göteborg som det bättre laget i dubbelmötet mot portugisiska Belenses för att de spelade ärligt och schysst; något som portugiserna inte gjorde enligt IFK. Lagkaptenen Mattias Bjärsmyr får störst utrymme i artikeln. Följande uttalanden om motståndarlaget sticker ut: “Dom tar god tid på sig direkt, efter första inkastet, första insparken, första frisparken. Man är på domarna så mycket man kan för att ligga på gränsen men vi måste hålla huvudet kallt och inte springa runt och tänka på det.”

“Vi har ju stolpträffen, en nick från Tom och någon hörna. Vi skapar inte alls tillräckligt med tanke på spelövertaget vi hade. Det är jävligt tungt för jag känner och många andra att vi förlorar mot ett sämre lag.“

Är det möjligt att förlora mot ett sämre lag? Bjärsmyr säger emot sig själv i samma pratminus genom: “vi skapar inte alls tillräckligt...” följt av “... vi förlorar mot ett sämre lag”.

I *fotbollskanalen*s rapportering om mötet mellan Lech Poznan och Hammarby 2020 (som Hammarby förlorade med 0-3) framhävs mittbacken Kalle Björklunds agerande under matchen som ledde till 0-1 till motståndarlaget som en tabbe men insatsen hyllas ändå och han stötts av lagkamrater och tränare mycket på grund av hans ringa ålder.³² Hammarbys tränare Stefan Billborn uttalar sig i brödtexten:

– Vi måste också inse att Kalle är en ung spelare och att sånt här händer. Vi hade ju några riktigt bra chanser i första halvlek också, det är lätt att man glömmer att man kanske ska smälla dit de chanserna. Kalle är säkert jättebesviken men vi måste gå vidare och han har en lång karriär framför sig. Förhoppningsvis kan han gå stärkt ur det här. Men idag är det nog skit.

Att framhäva Kalle Björklunds undermåliga insats och samtidigt stötta honom förefaller märkligt. Märkligt också att tränaren och en medspelare får uttrycka sig (Alexander Kacaniklic)

³¹ Janlind, Fredrik. “Bjärsmyr: Vi förlorar mot ett sämre lag”, *Fotbollskanalen*s hemsida. 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

³² Petersson, Martin. “Björklund stötts efter tabben - Bajen pekar på offensiva brister: Lätt att glömma”, *Fotbollskanalen*s hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

om Kalles insats men man får inte höra något från Kalle själv. Man letar verkligen efter anledningar att på något sätt omvandla förlust till moralisk vinst vilket blir väldigt tydligt i denna artikel då det inte fanns några direkta höjdpunkter för Hammarbys del; man släppte in tre mål och Aron Johannsson och Gustav Ludwigson missade frilägen.

Mötet mellan MFF och Granada 2020 täcks av *Fotbollskanalen* och MFF-spelaren Anel Ahmedhodzic får beröm i rapporteringen trots 3-1 till Granada.³³ MFF-spelaren uttrycker sig på följande vis i ingress: "Det är ingen "wow"-insats från mig." Senare i brödtexten utvecklar han resonemanget: "På frisparksläget borde jag gjort mål men det var otur att jag träffade bollen så bra som jag gjorde, för den gick rakt på mål. Målvakten stod rätt och det var en enkel räddning för honom." Citaten synliggör hur en svensk enskild insats framhävs trots ett förlust i matchen.

Mötet mellan MFF och Granada 2020 diskuteras vidare efter förlusten i en annan artikel där MFF:s Toivonen får svara för förlusten. Toivonen uttrycker sig diplomatiskt om förlusten men man väljer att framhäva det hela på ett sätt så att övergripande tema tangerar inramningen vinst-trots-förlust. Rubriken lyder: "Toivonen om Granadas maskningar, "smart men absolut överdrivet" vilket kontrasteras i brödtexten av följande pratminus:

"Det är en bedömningsfråga. Jag vill inte säga att de spelade fulare än vad vi gjorde men de var smartare och fick med sig mer frisparkar."³⁴

Sammanfattningsvis finns det en trend i materialet att svenska förluster beskrivs som moraliska vinster. Det är framförallt *Fotbollskanalen*s rapportering som går mot att framhäva svenska lags insatser som något bra, trots att man förlorar. Enskilda insatser framhävs och positiva delar lyfts i rapporteringen trots att resultatet gått emot det svenska laget. Rapporteringen kan också ses som ett förminskande av motståndarlagets insats när man väljer att lyfta fram det förlorande laget istället för det vinnande. Naturligtvis finns det en medielogik i att skriva om laget med

---

³³ Hadzic, Erik. "Ny succé i Europa för Ahmedhodzic - trots tre insläppta: Kändes som en vanlig insats från mig", *Fotbollskanalen*s hemsida, 2020-10-02. (Hämtad 2020-10-06)

³⁴Hadzic, Erik. "Toivonen om Granadas maskningar: Smart men absolut överdrivet", *Fotbollskanalen*s hemsida, 2020-10-02. (Hämtad 2020-10-06)

geografisk närhet och som ingår i bevakningsområdet, men samtidigt bidrar medier här till att skapa ett positivt narrativ trots att det egentligen gått dåligt för det svenska laget.

5.2 Konfliktinramning

Konfliktinramning definieras av ett fokus på kampen mellan lag, spelare eller tränare. I materialet finns flertalet artiklar som lyfter fram konfliktaspekter i sin rapportering. Det kan exempelvis handla om munhuggande på plan, fult spel eller bråk mellan tränare. Särskilt den senare kategorin förekommer tydligt i både *Fotbollskanalen* och *Aftonbladets* rapportering. Två tillfällen som sticker ut är IFK Göteborgs möte med holländska AZ Alkmaar 2010, och samma klubbs drabbning med portugisiska Belenenses 2015.

I en artikel från *Aftonbladet* 2010 är IFK Göteborgs tränare Stefan Rehn och Jonas Olsson upprörda över bemötandet från motståndarlagets tränare :

IFK Göteborg satte AZ Alkmaar i gungning. När Stefan Selakovic vackert sköt in 1-0 i returen på Gamla Ullevi var en förlängning inom räckhåll efter AZ:s 2-0-seger i Holland för en vecka sedan. Men Blåvitt räckte inte hela vägen.

–Skillnaden är inte så stor, det är små marginaler och helt onödiga misstag i första matchen faller oss, säger Selakovic.

Och i en större analys, varför räcker ni inte till?

–Vi ska kunna besegra AZ med de spelare vi har, men det har lite med självförtroende att göra. Med en bra vårsäsong i ryggen hade vi kunnat agera kaxigare, säger Selakovic.

“Otrevligt agerat”

AZ däremot hade mer av kaxigheten, i överdoser. Vid presskonferensen efter matchen vägrade tränaren Gertjan Verbeek svara på frågor från svensk media när Stefan Rehn tog plats bredvid på podiet.

– Verbeek frågade först: ”Var är den riktiga coachen?” Då förklarade vi att vi var två tränare, men han ville ändå ha den riktige tränaren, säger Rehn.

– Det var otroligt jävla otrevligt agerat.

Vad tänkte du?

– Jag har aldrig varit med om något liknande. Helt fantastiskt. Jag funderade på om jag skulle börja munhuggas med honom och be honom dra åt h-e. Men jag insåg att det kanske var bäst att låta bli... ”Borde sköta sin roll” Efter några minuter anlände Jonas Olsson till presskonferensen och Rehn lämnade lokalen. Då började Verbeek svara på frågorna. Efteråt förklarar den tuffe holländaren.

– Presskonferensen är för huvudtränarna. Dagen före matchen var det den andre tränaren (Jonas Olsson) så jag antog att det här var andretränaren. Det var ingen som berättade för mig vilken roll han (Stefan Rehn) hade.

– Om IFK Göteborg inte skickar sin huvudtränare så räcker det med att jag ställer upp enbart för holländsk media. Stefan Rehn:

– Han har en väldigt märklig människosyn. Det spelar väl ingen roll vem av som kommer? Han borde sköta sin roll och inte kommentera oss. Det hela var otroligt märkligt.³⁵

Citatet belyser hur tyngdpunkten i artikeln läggs på meningsskiljaktigheterna tränarna emellan. Konflikten intar en central roll, och lyfts fram redan i brödtexten. Matchen och resultatet omskrivs i ett inledande stycke, men huvuddelen av artikeln är vigd åt bråket. Det här sker också i *Fotbollskanalens* artikel från 2015, när IFK Göteborg möter Belenenses.³⁶ Även den här artikeln inleds med en mening om matchresultatet, för att sedan direkt i brödtexten introducera läsaren för tränarbråket. Ett utdrag ur texten är:

Det blev endast 0-0 på Gamla Ullevi vilket innebär att IFK Göteborg har spelat färdigt i Europa för den här säsongen. Mest fokus hamnade dock på Belenenses tränare, Sa Pinto. Under hela matchen var han uppe och skrek, gestikulerade och fick flera tillsägelser av domarna. I paus fick han sig en rejäl tillsägning, något som inte hjälpte särskilt mycket.

³⁵ Wagner, Michael. “Förnedrades efter matchen”, Aftonbladets hemsida, 2010-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

³⁶ Janlind, Fredrik. “Göteborg rasar efter Pintos hån: Fullständigt oacceptabelt”, Fotbollskanalens hemsida, 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

Efter matchen valde han att fira framför Jörgen Lennartsson, något som fick IFK-tränaren att gå i taket och flera spelare/ledare tvingas gå mellan.

– Jag har varit tränare i 24 år och aldrig varit med om att spelare kommer fram efteråt och ber om ursäkt för sin egen coach uppträdande. Först kom lagkaptenen och sedan spelare efter spelare, säger Lennartsson.

I exemplet från 2010 får båda tränarna uttala sig om varandra, och komma till tals om hur du upplever dispyten. I exemplet från 2015 är det bara IFK Göteborgs tränare som får ge sin bild av bråket. Konfliktramen etableras alltså redan i början av artikeln av journalisten, men förstärks ytterligare av det intervjupersonerna får uttala sig om. Resultatet och att det spelats en match blir i artikeln sekundärt, och förpassas till bakgrunden i båda texterna, medan ett tränarbråk som ägt rum under eller efter matchen upphöjs i texten.

Utöver att upprörda tränare får utrymme att uttrycka sin åsikt om bråket, innehåller även brödtexterna i de båda exemplena värdeladdade ord och meningar som varvas med pratminus. I *Aftonbladets* artikel från 2010 står det i ingressen “Först utslagna på snöpligt vis. På presskonferensen efteråt förnedrade sedan AZ-tränaren Gertjan Verbeek IFK Göteborgs Stefan Rehn”. Ordval som “förnedrade” kan för läsaren tolkas som en åsiktsyttring från journalistens sida, där en form av ställningstagande görs. Redan från *Aftonbladets* håll, tidigt i artikeln, görs alltså en bedömning av tränarnas beteenden, där IFK Göteborgs tränare uppges ha blivit “förnedrade”. I artikeln från *Fotbollskanalen* 2015 har brödtexten en mer neutral karaktär, men flera frågor ställs av journalisten om Belenenses tränare Sa Pintos beteende.

De två tränarbråken visar hur den sportsliga dikotomin, där två motståndare ställs mot varandra för att tävla om tre poäng, anspelas på även utanför själva spelet på plan.

Situationerna kan förklaras som ett resultat av tävlingen och den tydliga uppdelningen i ett vi-och-dem. Tränarna blir en del av konflikten, och den sportsliga tävlingen spiller över i diskussioner och bråk även utanför slutsignalen. Samtidigt går det att i rapporteringen om tränarbråken att skönja ett möte mellan olika fotbollskulturer, där det åtminstone i fallet mellan IFK Göteborg och AZ Alkmaar handlar om ett missförstånd kring vem som egentligen är

tränare. Klart är att det i båda fallen, det från 2010 och 2015, går att utläsa en Alkmaars tränare tycker att han har blivit respektlöst behandlad, samtidigt som IFK Göteborgs tränarduo känner sig lika förolämpade. Allt detta sammantaget används som ett sätt att rama in matcher, där konflikten och bråket lyfts fram. Detta görs istället för att fokusera på resultat eller spel.

Andra exempel på skildringar av konflikt eller förväntningar av konflikt i rapporteringen är *Aftonbladets* rapportering inför AIK:s returmöte mot Levski i Sofia 2010. Journalisten haussar upp stämningen inför matchen och förmedlar ett negativt synsätt på bulgariska fans och fotbollskultur i allmänhet. Redan rubriken sätter stämningen: “Själv mord att åka dit för fansen”.³⁷ I ingressen skrivs det: “I nästa vecka spelas returen mot Levski - i Sofia. En returmatch som flera personer i och kring AIK nu fruktar att åka till.” Detta efterföljs av ett pratminus från sportchef Jens Andersson: “Vi kommer att vidta de åtgärder vi behöver för att känna oss säkra.”

Jens Andersson och säkerhetschefen Henrik Koch får uttala sig i artikeln flera gånger även i brödtexten och båda manar till lugn. Men skribenten eldar på stämningen brödtexten: “Efter attacken mot Levskis spelarbuss igår är det många inom AIK som är rädda för att mottagandet nere i Sofia inte bara kan bli en obehaglig upplevelse”

“Sportbladet talade sent i går med flera personer i och kring AIK:s organisation om just den matchen. Flera uttrycker oro och obehag kring det som väntar – och fansens avråds helt från att resa dit.”

Genom att skribenten är ospecifik i sitt språk och använder “flera personer i och kring AIK”, “många inom AIK”, “flera uttrycker oro och obehag” blir konfliktrinramningen tydligare. Läsarens uppfattning om den verkliga problematiken blir luddig, man eldar på massorna och samtidigt skapas avstånd till den andre. Pratminus är osignerade och dessa är de enda två av “många” och “flera” som uttalar sig.

---

³⁷ Flink, Johan och Leifby, Marcus. “Själv mord att åka dit för fansen”, *Aftonbladets* hemsida, 2010-08-22. (Hämtad 2020-10-06)

- Hur tror ni att AIK-fansen kommer att tas emot där nere? Det är vansinne att åka dit. Det är självmord, säger en person inom AIK:s säkerhetsorganisation, som vill vara anonym.
  - En annan, som jobbar nära laget, vill inte ens åka dit.
- Det är bättre att vi inte åker ner, säger han.

Sammanfattningsvis ramas alltså flera artiklar in av konflikter. Gemensamt för artiklarna är fokuset på meningsskiljaktigheter och att konfliktvinkeln ofta förstärks av kraftfulla pratminus. Genom att välja att porträttera motståndarens tränare som otrevliga, eller platser som farliga, bidrar rapporteringen till att forma en negativ bild av den andre. I två av tre exempel som redovisas ovan, förekommer bara pratminus från svenska ledare eller tränare. Det här representerar ett mönster som går att se genom större delar av materialet. Det bidrar till att förstärka en andrefiering, där beskrivningar och uttalanden om den andre får stå helt okommenterade av motståndarsidan. I det fallet där motståndaren får komma till tals, i *Aftonbladets* artikel från 2010 med AZ:s tränare, nyanseras bilden av konflikten.³⁸ Läsaren får ta del av den holländske tränarens hållning, och får således bilda sig en uppfattning om bråket utifrån pratminus från båda sidorna. Cottles tankar om att medietexter använder sig av motsatspar, såsom normalt-avvikande och vi-dem, går att känna igen i den här typen av rapportering. När bilden av den andre uteslutande får formas av svenska intervjupersoner, går det att argumentera för att en bild målas upp präglad av en fotbollskultur, ett sätt att se på sporten och vad som är sportsligt. Ofta får ett vi, i många fall svenska fotbollsklubbars ledare eller spelare, uttala sig om ett dem, utan att motståndarna erbjuds chans att replikera. När AZ Alkmaars tränares uppförande får en förklaring från personen själv, synliggörs hur konflikten såg ut från två sidor. Det som beskrivs som ett avvikande beteende, att inte vilja prata med svensk media under en presskonferens, upplevs av AZ:s tränare som normalt då han upplevt sig respektlöst behandlad av att tvingas sitta på samma presspodium som det han tror är IFK Göteborgs andretränare. När det inte sker, riskerar en ensidig och stereotyp bild av den andre att både reproduceras och förstärkas.

---

³⁸ Wagner, Michael. "Förnedrades efter matchen", *Aftonbladets* hemsida, 2010-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

5.3 Utomstående orsak-inramning

I flertalet artiklar ägnas en stor andel av texten åt utomstående orsaker, alltså faktorer som påverkat resultatet men inte direkt kan kopplas till klubbarnas egna ageranden. Orsaker man tenderar att lyfta som inte har med själva spelet att göra kan till exempel vara domslut till andra lagets fördel, avsaknad av domslut eller dåliga matchförhållanden såsom strömavbrott på stadion eller en oklippta gräsmattor. Man skyller till och med ibland på media, att pressen på något sätt skulle ha påverkat lagets insats och spelarnas attityder.

Det första tecknet på en utomstående orsak-inramning (eller i alla fall avsaknaden av ett erkännande av motståndarens bättre förmågor) ser vi i artikeln från *Aftonbladet* 2010; "AIK utslaget efter missförstånd".³⁹ Matchresultatet 2-1 till Levski speglas inte i rapporteringen då man framhäver den svenska insatsen som vanligtvis bättre än så här. Vänsterbacken Nisse Johansson skyller Levskis vinst på ett missförstånd och uttrycker sig följande: "99 gånger av 100 tar jag bort den där. Det kändes som att situationen var över så jag gick inte dit riktigt 100 procent. Snopet."⁴⁰

Ett tydligt exemplar på ytterligare utomstående orsak-inramning hittar vi i artikeln "Han dödade matchen".⁴¹ Man skyller AIK:s förlust mot grekiska Atromitos med 1-3 på domarens beslut vilket framhålls i rapporteringen. AIK:s Dickson Etuhu intervjuas och menar att Atromitos fusk i kombination med domarens dåliga omdöme slutligen ledde till förlusten.: "En kille sparkade ner mig på mittplan men domaren sa spela på. Senare i straffområdet fick jag gult kort. Det är pinsamt. Jag har inte sett något så dåligt på flera månader."

"Domaren var hemsk, han dödade matchen för oss. De fuskade hela tiden. De skrattade bakom hans rygg men han såg det inte."

---

³⁹ Ernst, Dennis. "AIK utslaget efter missförstånd", *Aftonbladets* hemsida, 2010-08-26. (Hämtad 2020-10-06)

⁴⁰ *Aftonbladet*, "AIK utslaget efter missförstånd", 2010-08-26. (Hämtad 2020-10-06)

⁴¹ Månsson, Oscar och Yttergren, Alma. "Han dödade matchen", *Aftonbladets* hemsida. 2015-07-30. (Hämtad 2020-10-06)

I rapporteringen framhåller man alltså en svensk spelare (Dickson Etuhu) som upplever sig ha särbehandlats under matchen och hans syn på hur allt gick. Förlusten inramas alltså som domarens felaktiga beslut och ageranden och domaren tillåts inte svara på kritiken.

Samma år (2015) publiceras en artikel i *Aftonbladet* då strömavbrottet på Peristeri stadion framhålls som bakomliggande orsak till förlusten mellan AIK och Atromitos.⁴² Under returmatchen gick strömmen och spelarna kunde inte spela på 50 minuter. Flera svenska spelare får uttala sig om strömavbrottet som fokuseras på istället för spelet. Lagkaptenen Nils-Eric Johansson får uttala sig: “Jag har aldrig varit med om något liknande.”

Den dåvarande AIK-spelaren Johan Blomberg uttalar sig i samma artikel: “Tydligt säger reglerna att strålkastarna måste komma igång inom en timme, annars får man inte spela färdigt matchen samma kväll. Så det var snack om att spela färdigt matchen imorgon klockan elva på förmiddagen”.

Strömavbrottet är något som man fokuserar på i även *Fotbollskanalens* rapportering från samma match.⁴³ Citat lyfts från *Aftonbladets* artikel och *Fotbollskanalen* genomför inte några egna intervjuer men journalistens värderingar om matchen lyser igenom: “Efter en mållös första halvlek skulle det utspela sig minst sagt märkliga scener på Peristeristadion i Aten.”

I *Aftonbladets* artikel från 2020 vilken täcker rapporteringen av matchen mellan Djurgården och Cluj där Djurgården sedermera förlorade framhåller man den svaga domarinsatsen som orsaken till förlusten.⁴⁴ Djurgårdens anfallare Magnus Eriksson uttalar sig: “Jag tycker att domaren är direkt svag och att han dömer till Cluj:s fördel hela matchen.”

---

⁴² Käck, Andreas. “Var tio minuter från att bryta”, *Aftonbladets* hemsida. 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

⁴³ Bocheński, Kamil. “Nattsvart Europakväll för AIK: Aldrig varit med om något liknande”, *Fotbollskanalens* hemsida, 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

⁴⁴ TT-sport. “Stolt Djurgården sågade domaren: Direkt svag”, *Aftonbladets* hemsida, 2020-09-24. (Hämtad 2020-10-06)

Huvudbacken Aslak Fonn Witry får uttala sig följande: “Det är så det är i europeiska matcher. De är rutinerade på det sättet, säger han och fortsätter: “Du får hålla dig lugn. Det blir hett i toppen, men vi försöker hålla oss lugna så länge det går.”⁴⁵

Rapporteringen kring FCK Köpenhamn och IFK Göteborgs möte 2020 är intressant då man både i *Aftonbladets* och *Fotbollskanalens* rapportering framhäver spelplanens dåliga skick. I *Aftonbladets* artikel “Solbakken hyllar Rolle - sågar Ullevi” skyller Ståle Solbakken förlusten i andra mötet på Ullevis gräsmatta. I ingressen skriver man: “Det var inte klippt sedan danska EM-guldet 1992.” Detta poängteras också längre ned i brödtexten: “Gräset var inte klippt sedan Danmarks EM-guld.”⁴⁶

I *Fotbollskanalens* artikel om mötet framhålls även här spelplanens dåliga skick: “Jag är lite irriterad att vi spelade på den här banan. Jag såg matchen mot Hammarby och det var en fantastisk gräsmatta där. Här hade de inte klippt gräset sedan Danmark var här och vann EM.”⁴⁷

Det som skiljer sig något mellan *Aftonbladets* och *Fotbollskanalens* rapportering är att man i *Aftonbladets* rapportering även framhäver berömmet som Solbakken delade ut till IFK Göteborgs tränare. I brödtexten uttalar sig Solbakken om IFK: “De har fått en ny tro. Roland har gjort ett jättejobb. Jag hade sett IFK i tre, fyra matcher före de mötte Falkenberg och då satte de sig ofta i för svåra situationer. Nu står de rätt defensivt och tar inga chanser i uppbyggnadsspelet. Vi var tvungna att starta om varje gång vi vunnit bollen.”

“Roland är rutinerad och har haft två bra matchplaner. Spelformen för det här kvalet är dessutom en större lottokupong än det någonsin varit, säger den verbale norrmannen.”

---

⁴⁵ TT-sport. “Stolt Djurgården sågade domaren: Direkt svag”, *Aftonbladets* hemsida, 2020-09-24. (Hämtad 2020-10-06)

⁴⁶ Wagner, Michael. “Solbakken hyllar Rolle-sågar Ullevi”, *Aftonbladets* hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

⁴⁷ Pearson, Sebastian. “Solbakken sågar Ullevi: Inte klippt gräset sedan Danmark var här och vann EM”, *Fotbollskanalens* hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

Intressant med detta är att utomnordiska tränare eller spelare sällan intervjuas. Beröm mellan lag, spelare och tränare från olika länder är också sällsynt. Efter mötet mellan Djurgården och Cluj 2020 diskuteras Djurgårdens förlust med tränaren Kim Bergstrand i artikeln från *Fotbollskanalen* titulerad: "Bergstrands ilska mot media: Ni måste bestämma er."⁴⁸ I artikeln skyller man förlusten dels på fult spel från Cluj:s sida men även medias rapportering som Bergstrand insinuerar kan ha påverkat matchens utfall:

– Det är väldigt intressant. Så fort ett lag uppför sig illa i allsvenskan eller någon gnäller på domaren så skriver alla tyckare att vi måste skärpa oss. Sen när vi ska ut internationellt så förväntar ni er att vi ska ut och skrika och uppföra oss illa. Ni måste bestämma er vad fotboll ska vara. Ni kan inte ena dagen fördöma allsvenska lag som gnäller på domaren eller filmar för att nästa dag säga: "Nu måste ni ut och göra det".

Bergstrands uttalande skulle kunna tolkas som ett exempel på ett försök att lyfta upp och ifrågasätta den rådande diskursen hos fotbollsmedia. Bergstrand vill inte spela illa och är stolt över hur de uppträder, vilket kan ses som ett uttryck för ett framhävande av det egna och "jaget". Det är dock enda gången i materialet som ett sådant försök finns med, där det explicit sker en sorts diskussion om diskursen. Att Bergstrand pekar på att debatten kring att svenska lag måste spela mer cyniskt lyfts när svenska lag ska tävla internationellt, tillåter läsaren att dra slutsatsen att cyniskt spel är någonting som förekommer internationellt, men inte i Sverige.

Skylla-ifrån-sig-inramningen är vidare tydlig i artikeln om MFF:s sammandrabbning med Granada 2020 när man i rapporteringen framhäver tränaren Jon Dahl Tomasson uttalande om en ouppmärksammat tröjdragning på Kiese Thelin. I en artikel som annars visar på en relativt diplomatisk inställning till förlusten väljer journalisten att framhäva ouppmärksammat fult spel hos motståndarlaget i rubrik och ingress. Rubriken: "Tomasson besviken efter tröjdragning på Kiese Thelin: "Vi kunde fått frispark precis innan Granadas 1-2".⁴⁹ Och i ingressen: "Frågan är om vi inte skulle ha frispark i den situationen, säger han (Tomasson) på presskonferensen."

⁴⁸ Petersson, Martin. "Bergstrands ilska mot media: Ni måste bestämma er", Fotbollskanalen:s hemsida, 2020-09-25. (Hämtad 2020-10-06)

⁴⁹ Hadzic, Erik, "Tomasson besviken efter tröjdragning på Kiese Thelin: Vi kunde fått frispark precis innan Granadas 1-2-mål", 2020-10-01. (Hämtad 2020-10-06)

Senare i brödtexten uttalar sig Tomasson:

– Det är klart att vi alla är jättebesvikna. Men vi ska upp på hästen igen och på söndag kommer en ny viktig match. Men vi leder allsvenskan med några poäng och strävar efter att vinna den. I tre Europamatcher som vi spelar håller vi nollan men gör inte det ikväll mot en motståndare som Malmö normalt aldrig möter vid denna tidpunkt.

Alltså uttalar sig Tomasson i själva verket diplomatiskt och ödmjukt om förlusten men journalisten skruvar i ingress och rubrik porträtteringen något och får det för den oaktsamme läsarens ögon att verka som Tomasson tycker att ett felaktigt domslut ligger bakom förlusten.

Sammanfattningsvis går alltså ett mönster att skönja i delar av materialet, där utomstående orsaker upphöjs i rapporteringen. Det här kan ses som en yttring för en föreställningsvärld där beteenden eller företeelser upplevs som så pass obekant att det bedöms vara värt att skriva. Som citaten visar, förefaller vinklingen och innehållet av artiklarna utmejslas i en symbios mellan journalister och intervjupersonerna i klubbarna. Det går därför att argumentera för att båda grupperna befinner sig i en gemensamt skapad föreställningsvärld med en tillhörande diskurs kring vad som anses vara normalt och onormalt. Att i artiklar diskutera domarinsatsen eller lyfta exempelvis ett strömavbrott, kan således ses som ett tecken på vad som anses legitimt att ta upp i rapporteringen, trots att det inte alltid är direkt kopplat till den sportsliga insatsen.

5.4 Förändring över tid, jaget och laget

Utöver förekomsten av ovanstående inramningar, går det att se en viss förändring över tid i hur motståndarna beskrivs i rapporteringen. Beskrivningar av den andre innehållandes ord och meningar med negativa konnotationer förekommer mer frekvent 2015 och 2020 än 2010. Det här gäller särskilt *Fotbollskanalen*. *Aftonbladets* rapportering uppvisar betydligt större likheter över tid, där pratminus och intervjuer används flitigt redan 2010. En reservation här är att det digitala artikelformatet har förändrats, från att vara kortfattat till att vara mer utvecklat; i det senare materialet förekommer exempelvis fler intervjuer. Detta kan vara bidragande orsaker till den noterade förändringen i förekomsten av värdeladdade ord. Det här är en intressant utveckling i

sig, där betydligt mer kortfattade artiklar som har en tydlig karaktär av matchtexter eller sammandrag är vanligare 2010. Under de två senare åren får åsikter och intervjuer ta upp en avsevärt större del av rapporteringen. Vi menar trots det att det är en intressant utveckling vi ser, där artiklarna i större utsträckning under 2015 och 2020 tycks ramas in av negativt laddade ord och meningar. Två exempel som illustrerar förändringen över tid är hämtade från *Fotbollskanalen* 2010 respektive 2020. Det första exempelvis visar hur mycket av materialet från 2010 ser ut, med en tydlig matchtextkaraktär.

Stefan Selakovic gjorde matchens enda mål när IFK Göteborg besegrade holländska AZ Alkmaar på torsdagskvällen. Men det hade krävts två mål till av Blåvitt för vidare avancemang, då holländarna hade 2-0 att gå på från det första mötet. Kalmar FF var heller inte långt ifrån att ta sig till playoff i Europa League borta mot Levski Sofia. En förlust med 2-5 beseglade dock lagets öde med totalt 3-6. Men faktum var att smålänningarna kom tillbaka från 0-3 till 2-3 och hade bulgarerna i gungning. Men två mål på stopptid av inhopparen Isa gjorde att Levski vann med totalt 5-2. Det gör att Sveriges representation i playoffspelet i Europa League blir Elfsborg och AIK. Elfsborg tog sig i praktiken vidare redan i den första matchen mot Teteks genom segern med 5-0. Denna gång blev det seger med 2-1 mot moldaverna efter mål av hemvändaren Elmin Kurbegovic och Amadou Jawo. Playoffspelet i Europa League lottas på fredagen, då lag som Aston Villa, Manchester City, Napoli, Bayer Leverkusen och PSV Eindhoven går in i kvalspelet

50

Det andra exemplet:

Det blev förlust med 3-0 hemma mot Lech Poznan under onsdagen för Hammarby. Därmed är laget utslaget ur Europa League-kvalet. En utvisning på lagkaptenen Jeppe Andersen (två gula kort) efter en dryg timme kostade mycket för Bajen och överlag skapade sig det polska laget fördelar genom att förstärka i dueller, skrika högt vid tacklingar och fördriva tid när de hade ledningen. De spelade cyniskt.

Har ni något att lära där, Stefan Billborn?

- Ja, det tror jag, säger Hammarby-tränaren.

---

⁵⁰Fotbollskanalen, "Blåvitt vann förgäves-Elfsborg gör AIK sällskap" 2010-08-05. (Hämtad 2020-10-06)

- Våra tre första gula kort är ju kanske en produkt av att man måste vara lite kyligare. Även om det sista inte är ett gult kort i min bok. Inte ens frispark. Men jag tror inte alltid att det är så att man måste höja intensiteten i fötterna, utan det är nog i huvudet man måste höja intensiteten. Man måste vara påslagen hela tiden, och hela tiden vara där. För det är så små saker som de utnyttjar. Sen får man kanske inte lika många chanser som man får i vanliga fall, och då gäller det att utnyttja de chanserna. Det gjorde vi inte.⁵¹

De två citaten uppvisar typiska kännetecken för förändringen över tid i *Fotbollskanalens* rapportering. En resumé av matchen ersätts sedermera av en text präglad av intervjuer.

Att beskrivningen av motståndarens uppträdande innehåller ord som förstärka, skrika högt och fördriva tid bidrar till att forma negativa konnotationer. Återkommande rapportering och en del lag beskrivs på liknande sätt i båda tidningarna eller en del möten beskrivs så. En parameter som gör att rapporteringen och vinkeln i artiklarna från båda medierna kan påminna om varandra, är att samma pratminus används. Det här är troligen ett resultat av presskonferenser och intervjuer inför en samlad presskår efter matcher, vilket är vanligt förfarande inom sportjournalistik.

Diskussionen kring motståndarnas beteende förefaller vara något som initieras av både journalister på *Fotbollskanalen* och *Aftonbladet*, likväl som av spelare och ledare. Det går också att se att tematiken kring att motståndaren ramas in av en negativ beskrivning av uppträdande och beteende inte är något nytt, utan snarare kännetecknat rapporteringen under de tre valda tidsperioderna. En viss intensifiering av den här typerna av beskrivningarna går dock att se under de två senare åren. Huruvida det här kan tillskrivas en ökad digitalisering och ett förändrat sätt att skriva artiklar på nätet, eller speglar en förändring i debatten kring svenska lag, förblir svårt att slå fast.

5.6 Synen på den andre speglar jaget och laget

Rapporteringen blir till ett växelspel där spelare, ledare och journalister tillsammans formar bilden av den andre. Som ramarna visar ser vi ett mönster i materialet där den andre i form av

---

⁵¹ Petersson, Martin. "Billborn: Här är Europa-läxan Bajen behöver göra", *Fotbollskanalens* hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

motståndare och tränare ofta beskrivs i negativa termer. I en del texter av matchtextkaraktär, med mer fokus på att beskriva själva händelseförloppet, beskrivs dock motståndaren på ett betydligt mer neutralt sätt. Vad som gör att vissa motståndare beskrivs på ett negativt sätt är svårt att slå fast, det tycks inte finnas ett typiskt lag som konstituerar den andre, däremot finns ett mönster i att geografiskt avstånd bidrar till negativiteten. Rapporteringen om de svenska lagens möten med Granada från Spanien, Lech Poznan från Polen, Belenenses från Portugal och Cluj från Rumänien faller in i mönstret av den negative andre. Det är svårt att finna vad som är den gemensamma nämnaren för dessa klubbar, mer än att de kommer från någon annan sorts fotbollskultur än svenska lag. Ett tydligt exempel på hur den här typen av rapportering ser ut, är ett utdrag från *Aftonbladets* artikel om Malmö FF:s möte med Granada 2020:

“Innan Granadas 3–1-mål fick Anel Ahmedhodzic ett jätteläge att kvittera till 2–2, men hans avslut gick rakt på målvakten.

– Jag borde gjort mål där. Jag fick nästan för bra träff på bollen, säger mittbacken.

Han var en av totalt åtta spelare som fick gult kort under matchen.

– Granada är ett bra lag och de spelar bra. Men de spelade fult och gnällde mycket.

Någon speciell som var grisig där ute?

– De var lite så allihop, säger Ahmedhodzic.

Ola Toivonen var också involverad i några heta ordväxlingar med Granada-spelare.

– Det var gött snack, gött snack, säger han.

Vilket språk körde du? Engelska?

– Det var nog hela lexikonet. Allt jag kunde komma på.”⁵²

De lag som inte beskrivs på det här sättet är Odd Skien från Norge, FC Köpenhamn från Danmark och AZ Alkmaar från Nederländerna. Ett exempel på den här typen av rapportering, som har en mer neutral karaktär, är Elfsborgs möte med Odd Skien 2015. Så här lyder ett exempel ur *Fotbollskanalens* artikel:

Elfsborg hade 2-1 med sig från hemmamatchen med norska Odd efter att ha vänt underläge till seger på Borås Arena. I returen var den allsvenska tabellfyran vidare till playoffrundan i en knapp

⁵² Flink, Johan och Käck, Andreas. “MFF utslaget ur Europa League”, *Aftonbladets* hemsida 2020-10-01. (Hämtad 2020-10-06)

halvtimme. Sedan öppnade Odd målskyttet och precis som i matchen i Borås förra veckan var det Oliver Occéan och Jone Samuelsen som regisserade målet. Den här gången slog Samuelsen en långboll till kanadensaren Occéan - som tog ner bollen i straffområdet, enkelt fintade bort Sebastian Holmén och satte 1-0. I den andra halvleken flyttade Elfsborg fram utgångspositionerna ytterligare, men i stället för en kvittering kom nästa hemmamål på Skagerak Arena i Skien.⁵³

Som citatet ovan belyser, faller långt ifrån all rapportering om motståndaren in i en negativ porträttering av den andre. Geografisk närhet eller fotbollskulturella likheter verkar bidra till mer neutrala formuleringar i texterna. Materialet är naturligtvis litet, men de negativa beskrivningarna av "den andre" förekommer betydligt mer sällan i mötet med skandinaviskt motstånd, och är mer markant framträdande i mötet med utomnordiska lag. Vad som förenar lag som spanska Granada med polska Lech Poznan är naturligtvis svårt att svara på, men gemensamt är att de representerar andra fotbollskulturer. En sorts kulturkrock tycks därför ske i mötet med flertalet motståndaren.

Något i en del motståndares beteende på och utanför planen utlöser alltså tillräckligt med reaktioner hos både reportrar, ledare och spelare för att det ska anses förtjäna utrymme i mediernas rapportering. Det behöver inte nödvändigtvis handla om ett fördömande eller avståndstagande av motståndarnas beteende. Tvärtom går det se att alla inblandade, från journalister till spelare, rör sig i en gränsszon där motståndarnas uppträdande vållar reaktioner, men där uppträdandet ömsom kritiserar och ömsom diskuteras som något svenska lag själva behöver ta efter. Oavsett utgör motståndarna och deras sätt att föra sig något så pass obekant och främmande att det får ta plats som ett ständigt återkommande diskussionsunderlag i rapporteringen. Det är också i den andrefieringen, det vill säga utpekandet av vad som utgör den andre, som det blir möjligt att skönja vad rapporteringen indikerar är någon sorts svensk fotbollssjälvbild. Om det som ramar in av ord som förstärkningar och cyniskt spel väcker reaktioner hos både media och klubbar, belyser det att det finns någon sorts kulturell överenskommelse kring att man inom svensk fotboll inte gör så. Även om en diskussion kring att svenska lag måste bli mer cyniska förekommer, påvisar även det att man när artikeln skrivs inte anser att det är något svenska lag håller på med. Således blir även den här diskussionen en del av

---

⁵³ Bocheński, Kamil. "Elfsborg utslaget i EL-kvalet - lyckades inte försvara sin ledning", Fotbollskanalens hemsida, 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

ett identitetsskapande som äger rum inom ramen av *Fotbollskanalen* och *Aftonbladets* rapportering, där en bild av vad svensk fotboll är formas och reproduceras.

5.7 Fotbollsjournalistik, konflikt och den andre

I materialet vi undersökt ser vi ett mönster av stark kritik riktad mot motståndarlaget och/eller mot domslut som anses vara felaktiga. Med tiden är detta ett mönster som framträder mer och mer i rapporteringen i framför allt i *Fotbollskanalen* men också i *Aftonbladets* rapportering. Det som är något uppseendeväckande är att det är väldigt sällan som den som får utstå kritik tillåts svara vilket bidrar till ensidig rapportering och ett inskränkt synsätt men eldar även på konflikt; det bekräftar massornas redan negativa inställning till motståndarlaget och det som kan betraktas som "den andre". Detta skulle kunna ha en grund i diverse olika aspekter. Om man resonerar enligt Entmans teorier om "Habitual schemas" och "Cultural Congruence" är det högst troligt att man finner att fotbollsjournalistiken sett ut så under en längre tid och att det således råder en underförstådd kultur om att fotbollsjournalistik ska vara på det sättet. Entmans menar i *Projections of Power* att tar det lång tid innan "Habitual Schemes" inom en kultur kan förändras och innefattar oftast ett paradigmskifte orsakat av en större förändring i samhället – Entman tar Kalla krigets slut som exempel. Då fotboll kan förstås som konflikt och skulle kunna liknas vid krig är det osäkert exakt vilken händelse som skulle orsaka ett sådant paradigmskifte inom fotbollsjournalistiken. En möjlighet till en sådan förändring skulle kunna vara när det cyniska spelsättet i Europa League förändrats till följd av nya övergripande riktlinjer eller när svenska lagens gemensamma fiender (Europeiska motståndarlag) anammar den svenska/skandinaviska spelstilen.

Vidare förefaller tre av sex aspekter i det hermeneutiska tolkningskretsloppet vara relevanta att diskutera i fallet *Fotbollskanalen*; det mediala sammanhanget, den avsedda/tänkbara publiken och produktionsomständigheterna.⁵⁴ Vad gäller det mediala sammanhanget och den avsedda/tänkbara publiken är det i många fall så att skribenterna skriver för en redan fotbollsfrälst publik med supportrar som sedan barnsben fostrats in i en viss kultur och således

⁵⁴ Dahlgren, Peter. "Vad säger medierna och vad betyder de." I: Jarlbro, G (red) *Vilken metod är bäst–ingen eller alla?* Lund: Studentlitteratur AB, 2000, 85.

har en stark tilltro till det laget man supportar. När ens eget lag ska ut och pröva vingarna i ett europeiskt sammanhang och det inte går vägen blir så klart supportrarna besvikna vilket skribenterna är medvetna om. Detta skulle hypotetiskt sett vara anledningen till att svensk rapportering ser ut som den gör och skulle kunna vara föremål för en framtida undersökning.

En annan anledning skulle kunna vara förankrad i produktionsomständigheterna; tigha deadlines på redaktionen och en önskan att vara först med nyheten efter avslutad match bidrar kanske inte direkt till en större reflektion om vilket material man faktiskt producerar och i slutändan att rådande kultur upprätthålls och/eller förändras efter en lång tidsperiod; längre än den tioårsperiod som vi den här undersökning hållit oss till.

6. Diskussion

För att återkoppla till uppsatsens inledning, var studiens syfte att undersöka hur svenska lags insatser i Europakval ramas in av svensk press, och hur motståndaren porträtteras.

Analysen ger vid handen att svenska lags insatser ramas in av tre huvudsakliga ramar i rapporteringen. De här ramarna är vinst-trots-förlust-inramningen, konfliktinramning och utomstående-orsaker-inramningen. Vinst-trots-förlust-inramningen karaktäriseras av ett upphöjande av svenska lags insatser. Det här framstår som en kontrast mot resultatet, då alla artiklar berör förluster eller möten som slutar med nederlag. Exempelvis kan det handla om att en spelare eller ett lag förtjänade mer, eller uttalar sig om att de egentligen är bättre än motståndarna. Rapporteringen inom konfliktinramningen kännetecknas av ett fokus på meningsskiljaktigheter och spänning mellan ett vi och dem. Exempel som kan framhållas är tränarbråk. Typiskt för utomstående-orsaker-inramningen är att tonvikt i rapporteringen läggs vid händelser som drabbar eller påverkar resultat, men allt som oftast inte är något som spelare menar att de kan påverka. Illustrerande exempel för den här inramningen är när AIK drabbas av ett strömavbrott i Aten 2010.

Konfliktinramningen specifikt går att knyta an till artikeln *Manufacturing conflict narratives in Real Madrid versus Barcelona football matches* som vi hänvisade till i tidigare forskning

diskuteras bland annat hur spansk och katalansk media mer och mer går mot att framhäva vissa huvudpersoner i fotbollsjournalistiken och jobbar mer och mer med inför El Clásico för att bygga upp ett konfliktnarrativ.⁵⁵ De tecken vi ser vad gäller konflikt inom svensk fotbollsjournalistik i det materialet vi valt ut är att man mer och mer går över till liknande skrivsätt; att framhäva enskilda huvudpersoner i rapporteringen. Dock finns brist på att kontrastera med uttalanden från det utländska motståndarlaget såvida rapporteringen inte är ifrån en presskonferens eller motståndarlaget är skandinaviskt. När stark kritik framförs mot exempelvis domaren eller det cyniska spelet hos enskilda spelare i motståndarlaget får man sällan höra andra sidans perspektiv vilket bidrar till att konflikter skildras på ett ensidigt sätt. Detta skulle kunna bidra till att kulturella motsättningar i spelet och annorstädes blir mer framträdande och tillåts gro hos publiken. Potential för svensk utveckling på europeisk spelplan hindras nästan av pressen på så vis.

En annan likhet med den tidigare forskningen är hur den egna identiteten formas i distanseringen till den andre. I *Football and Stereotypes: Narratives of Difference between Argentina and Brazil* visar Pablo Alabarces på hur fotboll används i den byggande av en nationell identitet.⁵⁶ På samma sätt som Alabarces menar att "tropicalism" och "europeanism" används i fotbollssammanhang som identitetsskapande narrativ för Argentina och Brasilien, går det att se liknande mönster i vårt material. I distanseringen och utpekandet av vad den andre är, går det se hur det ett identitetsskapande sker genom tidningsrapportering om svenska klubbblagsinsatser i internationellt cupspel. Huruvida det speglar idéer om svenskhet i allmänhet, eller om identitetsskapandet är begränsat till en svensk fotbollsvärld, där en viss sorts diskurs råder mellan journalister och utövare, är svårt att slå fast. Det som däremot går att se är att det i beskrivningarna av den andre, exempelvis fördömande av vissa typer av beteende på planen, avståndstagande från uppträdande på presskonferenser, går att förnimma vad som anses vara vanligt och normalt för jaget. När det i rapporteringen diskuteras hur utländska lag spelar

---

⁵⁵ Lopez-Gonzalez, Hibai, Frederic Guerrero-Sole och Richard Haynes. "Manufacturing Conflict Narratives in Real Madrid versus Barcelona Football Matches." *International Review for the Sociology of Sport* 49, no. 6 (December 2014): 688–706.

⁵⁶ Alabarces, Pablo. "Football and Stereotypes: Narratives of Difference between Argentina and Brazil." *Bulletin of Latin American Research* 37.5 (2018): 553-566.

cyniskt, går det att argumentera för att motsatsen anses vara det normala i en svensk fotbollsmediekontext.

En förändring över tid går också att skönja. Rapporteringen går från att vara kortfattad och innehålla få pratminuter, till att bestå av längre texter och fler intervjuer under de tre nedslagen år 2010, 2015 och 2020. Framför allt går det att se den här förändringen i *Fotbollskanalens* rapportering.

Ett mönster vi har sett under analys av vårt material är bristen av att höra med den andra sidan när stark kritik framförs vilket annars är kutym i nyhetsrapportering. Det kan vara kritik som riktas mot domare eller mot det andra laget och/eller enskilda spelare. Det hade varit intressant att undersöka i en annan undersökning vad detta egentligen beror på och hur detta påverkar publiken. Huruvida detta beror på produktionsomständigheter eller en inbiten kultur hade varit särskilt intressant att ta reda på. Hypotetiskt sett bidrar ju detta till en mer inskränkt rapportering och eldar på konflikt när den andra sidan inte får komma till tals.

Eftersom att undersökningen begränsas till svenska tidningars rapportering, vore ett lämpligt ämne för vidare forskning vara att studera utländska tidningars inställning till svenska lag. Det förefaller intressant undersöka om liknande föreställningar kring fotbollskulturella stereotyper reproduceras i utländsk media, och hur de tar sig uttryck.

Litteratur

Alabarces, Pablo. "Football and Stereotypes: Narratives of Difference between Argentina and Brazil." *Bulletin of Latin American Research* 37.5 (2018): 553-566.

Bryman, Alan. *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber, 2011.

Cottle, Simon. *Mediatized conflict: Developments in media and conflict studies*. McGraw-Hill Education (UK), 2006.

Dahlgren, Peter. "Vad säger medierna och vad betyder de." I: Jarlbro, G (red) *Vilken metod är bäst—ingen eller alla?* Lund: Studentlitteratur AB, 2000.

Edenhall, Ylva "TT ska producera SVD:s sportsidor", 2012-12-13 (Hämtad 2020-01-07)

Entman, Robert M. *Projections of power: Framing news, public opinion, and US foreign policy*. University of Chicago Press, 2004.

Entman, Robert M. "Framing: Toward clarification of a fractured paradigm." 1993.

Hallam, Elizabeth. and Street, Brian. "Cultural Encounters: Representing 'Other-ness'" Routledge. 2000

Liu, Zheng, Ryan Chen och Joshua I. Newman. "The football dream of a sleeping dragon: Media framing (s), east–west Geopolitics, and the crisis of the Chinese men's national team." *Communication & Sport* (2019)

Lopez-Gonzalez, Hibai, Frederic Guerrero-Sole och Richard Haynes. "Manufacturing Conflict Narratives in Real Madrid versus Barcelona Football Matches." *International Review for the Sociology of Sport* 49, no. 6 (December 2014): 688–706.

Rivas, Carol. "Coding and analysing qualitative data." *Researching society and culture* 3 (2012): 367-392.

Said, W., Edward. *Orientalism*. Penguin Books Ltd: London, 2003

Källor

Aftonbladet:
2010 Elfsborg, AIK, Blåvitt, Gefle

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/9mbQmw/aik-utslaget-efter-missforstand>

Ernst, Dennis. "AIK utslaget efter missförstånd", Aftonbladets hemsida, 2010-08-26. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/Kv6K15/ifk-hyllades-trots-forlusten>

Brenning, Patrik. "IFK hyllades trots förlusten", Aftonbladets hemsida, 2010-08-05. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/ddvBLz/sjalvmord-att-aka-dit-for-fansen>

Flink, Johan och Leifby, Marcus. "Själv mord att åka dit för fansen", Aftonbladets hemsida, 2010-08-22. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/ka8GvA/pavey-millimeter-fran-att-bli-hjalte>

Gustafsson, Therese och Leifby, Marcus. "Pavey millimeter från att bli hjälte", Aftonbladets hemsida, 2010-08-19. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/L06XQP/kalmar-och-elfsborg-vidare-i-euro-league>

Gustafsson, Therese. "Kalmar och Elfsborg vidare i Euro League", Aftonbladets hemsida, 2010-07-22. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/ngGrEd/fornedrades-efter-matchen>

Wagner, Michael. "Förnedrades efter matchen", Aftonbladets hemsida, 2010-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

2015 Malmö, AIK, Elfsborg, Blåvitt

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/rLVV3e/sagar-laget-vi-ar-riktigt-javla-daliga>

Käck, Andreas. "Sågar laget: Vi är riktigt jävla dåliga", Aftonbladets hemsida. 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/21bb4a/var-tio-minuter-fran-att-bryta>

Käck, Andreas. "Var tio minuter från att bryta", Aftonbladets hemsida. 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/senastenytt/ttsport/sport/a/kaBKea/andreas-alm-inget-ar-omojligt>

Månsson, Oscar och Yttergren, Alma. "Han dödade matchen", Aftonbladets hemsida. 2015-07-30. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/WLaJx2/han-dodade-matchen>

TT-sport. "Andreas Alm: Inget är omöjligt", Aftonbladets hemsida, 2015-07-30. (Hämtad 2020-10-06)

2020 Malmö, Djurgården, Hammarby och Blåvitt

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/yRvM4J/djurgarden-foll-mot-cluj-i-europakvale>

Bohman, Per och Wahlberg, Malin. "Djurgården föll mot Cluj i Europakvalet", Aftonbladets hemsida, 2020-09-24. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/kRa2XQ/mff-utslaget-ur-europa-league>

Flink, Johan och Käck, Andreas. "MFF utslaget ur Europa League", Aftonbladets hemsida 2020-10-01. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/senastenytt/ttsport/sport/a/Kyv9n6/stolt-djurgarden-sagade-domare-direkt-svag>

TT-sport. "Stolt Djurgården sågade domaren: Direkt svag", Aftonbladets hemsida, 2020-09-24. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/senastenytt/ttsport/sport/a/R9x45d/fc-kopenhamn-vande-och-slog-ut-blavitt>

TT-sport. "FC Köpenhamn vände och slog ut Blåvitt", Aftonbladets hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.aftonbladet.se/sportbladet/fotboll/a/56Vr8m/solbakken-hyllar-rolle-sagar-ullev>
Wagner, Michael. "Solbakken hyllar Rolle-sågar Ullevi", Aftonbladets hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

Fotbollskanalen:

2010 Elfsborg, AIK, Blåvitt, Gefle, Kalmar

<https://www.fotbollskanalen.se/allsvenskan/blavitt-vann-forgaves-elfsborg-gor-aik-sallskap/>
Fotbollskanalen, "Blåvitt vann förgäves-Elfsborg gör AIK sällskap" 2010-08-05. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/wernbloom-tunnlad-en-jakla-snedtraff/>
Fotbollskanalen, "Wernbloom tunnlad: En jakla snedträff", 2010-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/snoplig-aik-sorti-i-bulgarien/>
Fotbollskanalen, "Snöplig AIK-sorti i Bulgarien" 2010-08-26. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/aik-maste-utnyttja-levskis-nonchalans/>
Fotbollskanalen, "AIK måste utnyttja Levskis nonchalans" 2010-08-26. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/allsvenskan/aik-profil-nojd-med-levski-kunde-varit-mycket-varre/>
Hildén, Christian. "AIK-profil nöjd med Levski: Kunde varit mycket värre", Fotbollskanalens hemsida 2010-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

2015 Malmö, AIK, Elfsborg, Blåvitt

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/nattsvart-europa-kvall-for-aik-aldrig-varit-med-om-nagot-liknande/>

Bocheński, Kamil. “Nattsvart Europakväll för AIK: Aldrig varit med om något liknande”, Fotbollskanalens hemsida, 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/elfsborg-utslaget-i-el-kvalet---lyckades-inte-forsvara-sin-ledning/>

Bocheński, Kamil. “Elfsborg utslaget i EL-kvalet - lyckades inte försvara sin ledning”, Fotbollskanalens hemsida, 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/goteborg-rasar-efter-pintos-han-fullstandigt-oacceptabelt/>

Janlind, Fredrik. “Göteborg rasar efter Pintos hån: Fullständigt oacceptabelt”, Fotbollskanalens hemsida. 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/bjarsmyr-vi-forlorar-mot-ett-samre-lag/>

Janlind, Fredrik. “Bjärsmyr: Vi förlorar mot ett sämre lag”, Fotbollskanalens hemsida. 2015-08-06. (Hämtad 2020-10-06)

2020 Malmö, Djurgården, Hammarby, Blåvitt

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/ny-succe-i-europa-for-ahmedhodzic---trots-tre-inslappta-kandes-som-en-vanlig-insats-fran-mig-/>

Hadzic, Erik. “Ny succé i Europa för Ahmedhodzic - trots tre insläppta: Kändes som en vanlig insats från mig”, Fotbollskanalens hemsida, 2020-10-02. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/toivonen-om-granadas-maskningar-smart-men-absolut-overdrivet/>

Hadzic, Erik. “Toivonen om Granadas maskningar: Smart men absolut överdrivet”, Fotbollskanalens hemsida, 2020-10-02. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/tomasson-besviken-efter-trojdragning-pa-kiese-the-lin-vi-kunde-fatt-frispark-pr/>

Hadzic, Erik, “Tomasson besviken efter tröjdragning på Kiese Thelin: Vi kunde fått frispark precis innan Granadas 1-2-mål”, 2020-10-01. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanalen.se/europa-league/sanas-besvikelse-efter-uttaget-det-har-har-varit-hela-var-sasong---speglar-det/>

Pearson, Sebastian. "Sanas besvikelse efter uttaget: Det här har varit hela vår säsong - speglar det", Fotbollskanalens hemsida 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanal.se/europa-league/solbakken-sagar-ullevi-inte-klippt-graset-sedan-danmark-var-har-och-vann-em/>

Pearson, Sebastian. "Solbakken sågar Ullevi: Inte klippt gräset sedan Danmark var här och vann EM", Fotbollskanalens hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanal.se/europa-league/fck-hjalten-helt-enkelt-en-logn---det-jag-tankte-nar-vi-kom-tillbaka/>

Pearson, Sebastian. "FCK-hjälten: Helt enkelt en lögn - det tänkte jag när vi kom tillbaka", Fotbollskanalens hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanal.se/europa-league/bratveit-forklarar-tabben-i-el-kvalet-ser-val-komiskt-ut/>

Petersson, Martin. "Bråtveit förklarar tabben i EL-kvalet: Ser väl komiskt ut", Fotbollskanalens hemsida, 2020-09-07. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanal.se/europa-league/djurgardens-tranare-jamfor-cluj-med-mff-framfor-allt-likt-malmo-under-rosler/>

Petersson, Martin. "Djurgårdens tränare jämför Cluj med MFF: Framför allt likt Malmö under Rösler", Fotbollskanalens hemsida, 2020-09-24. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanal.se/europa-league/bergstrands-ilska-mot-media-ni-maste-bestamma-er/>

Petersson, Martin. "Bergstrands ilska mot media: Ni måste bestämma er", Fotbollskanalens hemsida, 2020-09-25. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanal.se/europa-league/billborn-har-ar-europa-laxan-bajen-behover-gora/>

Petersson, Martin. "Billborn: Här är Europa-läxan Bajen behöver göra", Fotbollskanalens hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanal.se/europa-league/bjorklund-stottas-efter-tabben---bajen-pekar-pa-offensiva-brister-latt-att-glo/>

Petersson, Martin. "Björklund stöttas efter tabben - Bajen pekar på offensiva brister: Lätt att glömma", Fotbollskanalens hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)

<https://www.fotbollskanal.se/allsvenskan/hammarbys-tydliga-mal-efter-misslyckandet-vi-maste-hoja-oss/>

Petersson, Martin. "Hammarbys tydliga mål efter misslyckandet: Vi måste höja oss", Fotbollskanalens hemsida, 2020-09-17. (Hämtad 2020-10-06)